تحلیل آماری مرتبه دوم بافت خرابیهای روسازی آسفالتی بر پایه الگوی باینری محلی در حوزه مکان و تبدیل موجک

مقاله پژوهشی

رضا شهابیان مقدم، دانش آموخته کارشناسی ارشد، گروه عمران، دانشکده مهندسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران سید علی صحاف*، استادیار، گروه عمران، دانشکده مهندسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران *پست الکترونیکی نویسنده مسئول: asahaf@um.ac.ir دریافت: ۹۸/۱۱/۰۸ پذیرش:۹۸/۰٤/۰۹ صفحه ۱۰۰-۱۰۰

چکیدہ

ارزیابی خرابی روسازی یکی از بخشهای مهم سیستمهای مدیریت روسازی جهت اتخاذ موثر ترین راهبرد تعمیر و نگهداری راه میباشد. در دهه اخیر، مطالعات وسیعی به منظور توسعه روشهای خودکار پردازش خرابیهای روسازی بر پایه فنون بینایی ماشین انجام گرفته است. از مهمترین اجزای ساختاری سیستمهای بینایی کامپیوتر، شیوه استخراج ویژگی میباشد. در اغلب حوزههای کاربردی پردازش تصویر، ویژگیهای بافتی نسبت به دیگر ویژگیها، اطلاعات کارآمدتری از خصوصیات نواحی تصویر ارائه می منظور توسعه روشهای دیزگیها، اطلاعات کارآمدتری از خصوصیات نواحی تصویر ارائه می مایند. در این تحقیق، از سه الگوریتم مختلف به منظور استخراج بردار ویژگی و آنالیز آماری بافت شش نوع از خرابیهای سطح می مایند. در این تحقیق، از سه الگوریتم مختلف به منظور استخراج بردار ویژگی و آنالیز آماری بافت مش نوع از خرابیهای سطح می مایند. در این تحقیق، از سه الگوریتم مختلف به منظور استخراج آمارگان بافتی مرتبه دوم تصویر بر پایه ماتریس همزخداد معند و کارسازی آسفالتی استفاده شده است. الگوریتم مختلف به منظور استخراج بردار ویژگی و آنالیز آماری بافت مش نوع از خرابیهای سطح خوسازی آسفالتی استفاده شده است. الگوریتم نخست مبتنی بر استخراج آمارگان بافتی مرتبه دوم تصویر بر پایه ماتریس همزخداد به مرحازی آن اسلوح خاکستری در حوزه مکان و حوزه تبدیل موجک استخراج آشند. کلاس بندی تصاویر خرابی بر پایه ترکیبی از روشهای K نودیکترین همسایگی و فاصله ماهالانوبیس نشان می دهد که دو مرحله منظمسازی سطوح خاکستری لبهای خرابی توسط اعمال از دیک ترین همسایگی و فاصله ماهالانوبیس نشان می دهد که دو مرحله منظمسازی سطوح خاکستری لبهای خرابی محلی ازدیک خرم و سوم، توصیف گرهای بافتی مرتبی دوم الگوی باینری محلی از دوشهای K نیجه برتری نسبت به سایر الگوریتمها در تشخیص و تفکیک خودکار بافت انواع نزدیک ترین و موسازی یوسازی موسازی مو موسازی سازه مرد که دو مرحله منظمسازی سطوح خاکستری لبهای خرابی مولی این دوم و سوم، نتویم در دوم و مو مو مو نیزدیک ترین و مولی باین مودی و نوای مرزدیک بربی به با در دو ما و دوره میان می ده د که دو مرحله منظمسازی سطوح خاکستری لبهای وی در به مال المال نواع نردیک و موم به تبدیل موجک و واصله ماهالانوبیس نشان می ده دری مولی مایور خرابی میتی و در به مای مرولی مو مو به موی با نری درم مو مو به مایور خرابیهای مال در دو ما دو ما و

واژههای کلیدی: الگوی باینری محلی، تبدیل موجک، بافت خرابیهای روسازی، بینایی کامپیوتر، ماتریس همرخداد سطوح خاکستری

۱–مقدمه

محسوب میشود. ارزیابی روسازی شامل محدودهای از اندازه گیری های کیفی و کمی برای تعیین شرایط عملکردی و سازهای روسازی ها میباشد. جمع آوری اطلاعات مرتبط با ارزیابی روسازی ها در قالب چهار بخش سرویس دهی، ظرفیت سازهای، خرابی سطحی و ایمنی مورد بررسی قرار می گیرد. شناسایی و پیمایش خرابی های سطحی راه از جمله مراحل اصلی فرآیند ارزیابی عملکردی روسازی در تمامی سطوح مدیریت راه ها قلمداد می شود. علاوه بر این، خرابی های در کشور ایران که بیش از ۹۰ درصد حمل و نقل بار و مسافر متکی به شبکه حمل و نقل زمینی است، شبکه جادهای کشور نقش یک ثروت و سرمایه ملی فوق العاده کلیدی را داشته که بایستی با تمام توان در حفظ و نگهداری آن کوشید [Khodakarami and Khakpour, 2017]. برای تعیین راهکار صحیح (اقتصادی) و بهنگام عملیات راهداری بایستی سیستم مدیریت روسازی در جادهها پیادهسازی گردد. ارزیابی روسازی یکی از مهم ترین عناصر سیستم های مدیریت روسازی

روسازی از جمله دلایل اصلی کاهش قابلیت سرویسدهی معابر مىباشد. [Shahabian et al., 2017b]. اساسا از روشهای دستی و بصری برای تعیین و سنجش خرابیهای روسازی استفاده میشود. تجربیات نشان داده است که این رویکرد ارزیابی و نمرهدهی روسازی علی رغم دقت بالا، هزینه و زمان زیادی طلب میکند، وابسته به قضاوت شخصی کارشناسان ارزیاب بوده و نتایجی ناپایدار و تکرارناپذیر به دنبال خواهد داشت. در دهه اخیر به منظور رفع نقائص مربوط به ارزیابی چشمی خرابیهای روسازی، تحقیقات گستردهای به منظور توسعه روشهای نیمه خودکار و تمام خودکار بازرسی وضعیت روسازی انجام گرفته است. در ارزیابی تمام خودکار روسازی، تمامی مراحل برداشت و پردازش دادههای خرابی به صورت اتوماتیک و بدون دخالت انسان انجام [Zakeri, Moghadas Nejad and مي گيرد. .Fahimifar, 2016, Wang et al., 2015]

چووا و زو [Chua and Xu, 1994] از ثوابت ممانی تصویر در حوزه مکان به منظور تقطیع و تشخیص ناحیه ترکخورگی استفاده نمودند. سپس با اتصال ترکهای منفصل و بکارگیری الگوریتمی مبتنی بر ویژگیهای هندسی به طبقهبندى انواع ترك خوردگى سطح روسازى أسفالتى پرداختند و در انتها بیش از ۵۵ درصد خطا گزارش نمودند. در مقاله مذکور از برنامهنویسی به منظور شناسایی نوع ترکخوردگی استفاده گردید. به دلیل بینظمی شدید، عدم وجود تعريف دقيقي از اغلب خرابيها و وجود خيل عظيمي از اطلاعات مهم نهفته در دادههای خرابی، نوشتن برنامهای که قادر به توصيف انواع خرابي باشد با خطاي زيادي همراه مى باشد. لذا به منظور تحليل انواع خرابى بكارگيرى الگوریتمهای مبتنی بر یادگیری ماشین ارجحیت دارد. نالاموتها و وانگ [Nallamutho and Wang, 1996] از تابع خودهمبستگی به منظور توصيف بافت تصوير ترکهای آسفالت استفاده نمودند. اندازه گیری تناوب فواصل بین الگوها اساس کار این روش است و بافت می تواند بر اساس فواصل بین ریزبافتها به وسیله تابع خودهمبستگی توصیف شود. در این مقاله از روش K نزدیکترین همسایه به منظور گروهبندی تصاویر خرابی استفاده شد و دقت عملکردی کلاس بندی به طور میانگین حدود ٥٦٪ گزارش گردید. همانطور که ذکر گردید مقادیر سطوح خاکستری تشکیلدهنده بافت خرابیهای

سطح روسازی دارای ماهیت تصادفی بوده و بسیار بینظم میباشد. در نتیجه در نظرگیری رابطه مکانی مشخصی میان تعداد از پیکسلها (و ریزبافتها) و تناوب فواصل عملکرد صحيحي نمي باشد. ماتريس هم رخداد سطوح خاكستري (استفاده شده در مقاله حاضر) از مقادیر دو پیکسل مجاور به منظور استخراج آمارگان بافتی بهره می گیرد. چنگ و همکاران [Cheng, Glazier and Hu, 1999] از ۱۱ ویژگی بافتی مستخرج از ماتریس همرخداد سطوح خاکستری (توصیف-گرهای بافتی هارالیک) متقارن به منظور آنالیز بافت تصاویر ترکخوردگی سطح روسازی آسفالتی استفاده نمودند. نتایج حاصل از کلاسهبندی این تصاویر بر اساس روش یادگیری درخت تصمیم گیری حدود ۳۵٪ خطا به دنبال داشت. در تحقیق مزبور علاوه بر استفاده از تعداد زیادی از ویژگیها و بار محاسباتی زیاد، ماتریس همرخداد تنها در یک جهت و بصورت متقارن تشکیل گردید در حالیکه به منظور تفکیک الگوهای خرابی بایستی نحوه توزیع مکانی سطوح خاکستری خرابیها را در جهات مختلف و با درنظرگیری ترتیب قرارگیری پیکسل،ها (ماتریس همرخداد غیر متقارن) آنالیز نمود. لی [Lee, 2003] از گشتاورهای آماری هیستوگرام ضرائب فوریه به منظور تحلیل بافت انواع ترکهای سطح روسازی استفاده نمود و از روش ماشین بردار پشتیبان به منظور کلاس بندی تصاویر بهره جست و حدود ۷۲٪ دقت عملكردي طبقهبندي، حاصل نمود. تبديل فوريه نه تنها در ارائه اطلاعات مهم تصوير خرابي همچون لبهها تبديلي كارا (تنک) نمیباشد، بلکه تنها اطلاعات فرکانسی سیگنال را حفظ کرده و رزولوشن مکانی بطور کلی از بین میرود، در صورتی که برای تشخیص و تمییز دادن الگوهای مختلف خرابی روسازی همچون ترکهای طولی و عرضی، هم طیف فرکانسی و هم اطلاعات مکانی محتوای فرکانسی ضرورت دارد. در ادامه این تحقیق زو و همکاران [Zou et al., 2008] از روش های ارتقا تصویر همچون بهبود هیستوگرام و تبدیل فوریه به منظور پیشپردازش تصاویر و از تکنیکهای هوش مصنوعی و یادگیری ماشین همچون شبکههای عصبی به منظور طبقهبندی آنها استفاده کردند و حدود ۲۵٪ خطا در طبقهبندی تصاویر گزارش نمودند. وانگ [Wang, 2009] از آمارگان ماتریس طول شکاف سطوح خاکستری در قلمرو تبدیل فوریه و تبدیل موجک گسسته به منظور استخراج بردار ویژگی بافتی انواع

محاسباتی سنگین و نسبتا پیچیدهای (پیشپردازش تصاویر، استفاده از تبدیل جهتدار با افزونگی بالا، تعداد ویژگیهای زياد، الگوريتم كلاسبندى پيچيده و ...) دارا میباشند که به تبع منجر به افزایش زمان و هزینه ارزیابی عملکرد روسازی میگردد. در انتقال تصویر از حوزه مکان به حوزه تبديل، بايستي از تبديلي استفاده نمود كه اطلاعات مهم و لبههای تصویر در زیرباندهای مشخصی ارائه شده و پراکنده نشوند. از آنجائیکه مولفهها و اطلاعات مهم (تمیز دهنده) تصاویر خرابی روسازی آسفالتی بیشتر شامل لبههای افقی و عمودي (مولفههاي غير جهتدار) بوده، حساسيت جهتي توابع موجک گسسته دوبعدی (افقی، عمودی و قطری) همانطور که در شکل ۱ نشان داده شده، مناسب و کافی بوده (عدم پراکندگی اطلاعات خرابی) و در چنین الگوهایی بهتر است بر روی نوع (شکل) و مقیاس (تعداد لایههای تجزیه) موجک اعمالی و نحوه استخراج ویژگی تمرکز نمود تا افزایش حساسیت جهتی تبدیل (همچون استفاده از تبدیل کرولت). در این پژوهش با بررسی بسیاری از تحقیقات پیشین در زمینه آنالیز و کلاسهبندی انواع بافتها، تعداد اندکی از ویژگیها (٤ توصيف گر آماري مرتبه دوم) اما با بيشترين قدرت تمییزدهندگی به منظور توصیف بافت الگوهای محلی تصاویر خرابی در حوزه مکان و تبدیل موجک انتخاب گردید و از یک شيوه كلاس بندى ساده به منظور دستهبندى دادهها استفاده گردید. الگوریتمهای ارائه شده در این مطالعه، علی رغم سادگی و بار محاسباتی اندک نسبت به روشهای پیشین، از کارائی و دقت عملکردی بالایی در شناسائی انواع خرابی برخوردار مى باشد.

شکل ۱. الف: تصویری شامل ناپیوستگیهای خطی افقی، قائم و مورب/ ب: هرم حاصل از اعمال یک لایه تجزیه موجک گسسته هار بر روی تصویر الف [Shahabian, 2017]

ترکخوردگیهای سطح روسازی آسفالتی و سپس از کمینه فاصله اقليدسي جهت كلاسهبندي تصاوير بهرهگيري نمود. دقت عملکردی کلاسبندی تصاویر در حوزه فرکانس (تبدیل فوریه) و حوزه فرکانس– مکان (تبدیل موجک) به ترتیب ۲٤ درصد و ۷٦ درصد گزارش گردید. بایستی متذکر شد که ویژگیهای بافتی خرابیها با یکدیگر ارتباط و وابستگی داشته و فاصله اقليدسي قادر به لحاظ نمودن اين همبستگيها نمی باشد. مقدس نژاد و ذاکری [Moghadas Nejad and] Zakeri, 2011b] از ترکیبی از ویژگی های بافتی مرتبه اول و مرتبه دوم (۱۸ ویژگی) در حوزه تبدیل موجک هار و کوئیفلت ٦ و کرولت استفاده نمودند و از شبکه عصبی دینامیکی به جهت کلاس بندی ۷ نوع مختلف از ترک خوردگی ها شامل ترک بلوکی، ترک پوستسوسماری، ترک موئی، ترک طولی، ترک عرضی، ترک قطری و ترکهای چندگانه بهرهگیری نمودند. لازم به ذکر است که در مقاله مزبور از روشهای پیشپردازش و بهبود تصویر همچون تعدیل هیستوگرام نیز استفاده گردید. در انتها در حوزه تبدیل موجک گسسته هار، کوئیفلت و تبدیل جهتدار کرولت به ترتیب حدود ٤٪، ۱۵٪ و ۲٪ خطای کلاسبندی گزارش گردید. اویانگ و همکاران [Ouyang et al., 2014] از روش های مختلف کاهش ابعاد فضای ویژگی (انتخاب ویژگی) به منظور تشکیل بردار ویژگی بافتی نماینده در حوزه تبدیل موجک داوبچیز استفاده نمودند. در مقاله مزبور از ۳ لایه تجزیه هرم موجک و میانگین گیری میان زیرباندهای جزئیات افقی، عمودی و قطری به طرق مختلف استفاده شد و نتایج مقایسه و تحلیل گردید. در سال ۲۰۱٦ در مقاله ای کلیه روش های برداشت و پردازش نیمه-اتوماتیک و تماماتوماتیک خرابیهای سطح روسازی آسفالتی گردآوری و بررسی شده است Zakeri, Moghadas[[Nejad and Fahimifar, 2016. اغلب الكوريتم ها و روشهای آنالیز و شناسایی تمام خودکار خرابیهای سطح روسازی آسفالتی بر روی تشخیص و طبقهبندی انواع ترکخوردگیها تمرکز دارند در صورتیکه کلاسهبندی خودکار دیگر خرابی های ایجاد شده در سطح روسازی هم چون قيرزدگی، عريانشدگی و غيره نيز بسيار حائز اهميت بوده و گزینه های ترمیم و نگهداری پیشنهادی توسط سیستم مدیریت روسازی را متاثر مینمایند. الگوریتمهای ارائه شده پیشین که خطای کلاسهبندی کمتر از ۵٪ گزارش نمودند اغلب بار

Shobha, 2008]. بافت تصویر را می توان به صورت یک تابع از تغییرات مکانی مقادیر شدت روشنایی (سطوح خاکستری در تصاویر تکرنگ) پیکسل های تصویر تعریف نمود. بافت اندازهگیری میزان تغییرات هر سطح است که خصوصیاتی مانند همواری، نرمی، زبری و منظم بودن هر سطح را اندازه گیری می کند. در تحلیل بافت، مشکلترین مسئله عبارتست از تعریف مجموعه ای از ویژگیهای معنادار بطوریکه مشخصات بافت را شامل شوند. به منظور استخراج ویژگیهای بافتی تصویر از ابزارهای متعددی همچون توصیف ساختاری، توصیف آماری و تکنیکهای آنالیز چند دقته (چند رزولوشن) استفاده می شود (Aggarawal and Agrawal, [2012. منظور از آناليز بافت چنددقته، تحليل بافت در فركانس هاى مختلف با دقت هاى (رزولوشن) متفاوت است. الگوی باینری محلی (LBP) ترکیبی از رویکردهای ساختاری و آماری آنالیز بافت بوده و توصیفی از نحوه تشکیل ساختارهای محلی (ریزبافت) تصویر و نحوه توزیع آماری آنها مىباشد. تبديل موجك از جمله فنون پردازش چنددقتى و چندمقیاسی سیگنال بوده که قابلیت استخراج اطلاعات فرکانسی و مکانی تصویر را بطور همزمان دارا میباشد در صورتی که تبدیل فوریه تنها در حوزه فرکانس جانمایی (محلیت) دارد. این تبدیل همانطور که در شکل ۲ نشان داده شده، به نحوی طراحی شده که بری تحلیل اجزای طیفی فركانس بالا ، رزولوشن مكاني (يا زماني) خوب و براي فرکانس،های پایین، رزولوشن مکانی (یا زمانی) ضعیفی را نتيجه مي دهد Hoseini Vaez, Dehghani and نتيجه مي Babaei, 2017]. این خاصیت موجک در آنالیز تصاویر خرابی روسازی که برای دورههای کوتاه، دارای اجزا فرکانس بالا (لبههای خرابی) و بری بازههای طولانی تر دارای اجزای فركانس پايين است، بسيار مناسب مي باشد. زير باندهاي فرکانسی حاصل از اعمال تبدیل موجک دوبعدی، ساختار بافت تصویر را در جهات افقی، قائم و قطری تجزیه مینماید.

شکل ۲. رزولوشنهای زمانی (مکانی) و فرکانسی در تبدیل چنددقته موجک

خرابیهای مشاهده شده در روسازیها، به دو خانواده اصلی شامل خرابیهای بنیادی و خرابیهای عملکردی (سطحی) تقسیممیشوند. با توجه به آییننامههای ارزیابی خرابیهای

[Srir

١٠٨

همانطور که در شکل ۱ مشهود است، جزئیات ساختاری بافت گسستگیهای افقی و قائم در زیرباندهای مشخصی خلاصه شده اما اطلاعات مولفه های مورب تصویر در تمامی زیرباندها پراکنده شدهاند. استفاده از سیستمهای تصویربرداری (اسکن) سهبعدی لیزری به دلیل هزینه زیاد و پیچیدگی الگوریتمهای سهبعدی شناسایی الگو، عملکردی بهینه و مقرون به صرفه به منظور برداشت و آنالیز دادههای خرابی روسازی نمى باشد. خصوصيات سطحى (دوبعدى) خرابي ها، بخش عمده و مهم اطلاعات و ویژگیهای توصیفکننده هر خرابی را به منظور تفکیک و شناسایی الگوی آن، شامل میشود. لذا در این تحقیق به منظور برداشت تصاویر خرابی از تصويربردارى دوبعدى توسط دوربين ديجيتال استفاده شده است. به طور خلاصه اکثر سامانههای برداشت اتوماتیک خرابیهای روسازی مشکلی در تهیه اطلاعات نداشته و مهمترین نقص و محدودیت آنها در آنالیز (پردازش) اتوماتیک و ارزیابی کارآمد دادههای خرابی نهفته است Moghadas] [Nejad and Zakeri, 2011a]. در این تحقیق نیز تمرکز اصلی بر روی فاز آنالیز تصاویر و الگوریتمهای شناسایی الگوی انواع خرابیهای روسازی آسفالتی میباشد. لازم به ذکر است که اگرچه تمرکز اصلی در این پژوهش بر روی شناسائی و تفکیک الگوی انواع خرابیهای سطح آسفالت بوده اما در سیستمهای مدیریت روسازی، علاوه بر تشخیص نوع خرابی، سنجش وسعت و شدت آن نیز حائز اهمیت میباشد. پردازش تمامخودکار خرابی های روسازی اغلب مبتنی بر سیستمهای بینایی ماشین و الگوریتمهای کامپیوتری میباشد. از اجزای اصلی تشکیل دهنده این سیستمها میتوان به برداشت داده، بهبود و ارتقا تصویر، تقطیع، استخراج ویژگی تصویر و شناسایی الگو اشاره نمود. استخراج ویژگی در حقیقت تبدیل دادههای ورودی به یک سری جزئیات مفید بوده و یکی از مهمترین اجزای تشکیل دهنده سیستم بینایی ماشین در فرآیند کلاسبندی و شناسایی الگوی تصویر، محسوب میشود [Gonzalez and Woods, 2006]. ویژگیهای مستخرج از تصویر همچون رنگ، بافت، ثوابت ممانی و ویژگیهای هندسی (شکل) اغلب در قالب برداری عددی بوده و به عنوان نماینده تصویر تلقی میشوند. در فرآیند تشخیص و کلاسبندی الگو بایستی سعی شود ویژگیهای مشابه از کلاس های یکسان استخراج شده که در عین حال با ویژگیهای مستخرج از تصاویر سایر گروهها متفاوت و متمایز باشند. ویژگیهای بافتی در مقایسه با دیگر ویژگیها، اطلاعات جامع تر و دقیق تری از ویژگی ها و خصوصیات نواحی موجود در تصویر ارائه نموده و در بسیاری از کاربردها از جمله آنالیز تصاویر پزشکی، دستهبندی تصاویر راداری، تشخیص چهره، اثر انگشت و مخصوصا شناسایی و تفکیک الگوی انواع خرابی، عملکرد برتری به دنبال دارند Srinivasan and]

روسازی همچون LTPP ، ASTM D6433 و ... از جمله مهمترین خرابی های بنیادی روسازی آسفالتی میتوان به ترک های خستگی (پوست سوسماری)، ترک های طولی و عرضی اشاره نمود. وصله، روزدگی قیر و عریان شلاگی نیز از اهم خرابی های عملکردی سطح روسازی آسفالتی می باشد [Shahabian, 2017] علاوه بر خرابی های مذکور، تصاویر آسفالت سالم (بدون خرابی) نیز در این پژوهش مورد تحلیل و پردازش قرار گرفتند. بنابراین، برداشت های انجام شده از سطح روسازی آسفالتی در هفت گروه مختلف طبقه بندی گردید. معضل اصلی الگوریتم ها در تشخیص و طبقه بندی خودکار

تصاویر خرابی سطحی آسفالت، بینظمی شدید مقادیر سطوح خاکستری تشکیل دهنده ساختار بافت خرابی ها میباشد. به عبارت دیگر اگرچه کلیات الگوی تغییرات مقادیر سطوح خاکستری در نواحی لبهها (گسستگیها) در کلاس های یکسان، مشابه بوده اما ارتباط مکانی منظمی میان مقادیر پیکسل ها وجود ندارد. دلیل اصلی این بی نظمی، ایجاد خرابی ها وزناگون میباشد. به عنوان مثال نمونه ای از تصویر ۸ بیتی یک ترک طولی به همراه ماتریس مقادیر سطوح خاکستری ناحیه مشخص شده، در شکل ۳ نشان داده شده است.

شکل ۳. الف: نمونهای از ترک طولی سطح روسازی آسفالتی / ب: آرایهای از مقادیر سطوح خاکستری ناحیه مشخص شده در شکل الف

همانطور که در شکل ۳ نشان داده شده است، ارتباط و تعامل مکانی بسیار اندکی میان مقادیر سطوح خاکستری پیکسلهای تصویر خرابی در حوزه مکان وجود دارد. این بینظمیها سبب عدم استخراج ویژگیهای مشابه از کلاسهای یکسان شده و افت دقت شناسایی و تفکیک الگوی بافت تصاویر را به دنبال دارد. در این پژوهش از دو الگوریتم مختلف به منظور منظمسازی و آنالیز بافت خرابیها استفاده گردید. منظمسازی در الگوریتم اول مبتنی بر تشکیل الگوی باینری محلی تصویر است.

مهمترین ویژگی اپراتور الگوی باینری محلی که منجر به منظمسازی سطوح خاکستری خرابی ها می گردد، مقاومت به تغییرات مقادیر شدت روشنایی پیکسل های تصویر می باشد [Ojala et al., 2002]. در الگوریتم دوم از ویژگی های مستخرج از الگوی باینری محلی تصویر خرابی در حوزه موجک استفاده گردید. به عبارت دیگر الگوریتم دوم، از دو مرحله منظمسازی بافت خرابی بر پایه الگوی باینری محلی و تبدیل موجک استفاده می نماید و الگوهای محلی محتوای فرکانسی تصویر بررسی می گردد. در انتقال تصویر از حوزه مکان به حوزه تبدیل موجک، میزان شباهت (نزدیکی) با الگوی تابع موجک سنجیده و تحلیل می شود [Stollnitz et al., 1995]. لذا در تشکیل محتوای فرکانسی حکانی تصویر (ضرائب موجک)، تا حد زیادی از فرکانسی حکانی تصویر (ضرائب موجک)، تا حد زیادی از

بینظمیهای سطوح خاکستری تشکیل دهنده بافت خرابیها که در حوزه مکان موجود بوده، کاسته می شود. علاوه بر آن، در این تحقیق به منظور بررسی تاثیر بکارگیری الگوریتمهای مذکور، از الگوریتم تحلیل مکانی بافت خرابیها نیز استفاده شده است.

مقادیر سطوح خاکستری، ریزبافتها و به تبع محتوای فرکانسی اکثر خرابیهای سطح روسازی، ارتباط مکانی مشخصی با یکدیگر داشته لذا در این تحقیق به منظور آنالیز بافت تصاویر خرابی و استخراج بردار ویژگی، از آمارگان مرتبه دوم بر پایه ماتریس همرخداد سطوح خاکستری استفاده شده است. اگرچه هیستوگرام، اطلاعات مفیدی از فراوانی اجزا و مولفههای بافتی تصویر ارائه نموده اما هیچ اطلاعاتی پیرامون ارتباط و نحوه تعامل مکانی میان آنها ارائه نمیکند. آمارگان ماتریس همرخداد سطوح خاکستری برخلاف هیستوگرام، با در نظر گرفتن ارتباط و موقعیت مکانی میان دو پیکسل محاسبه و استخراج شده و نسبت به جابجایی پیکسل های تصویر حساس مى باشد [Singh, 2016].. در نهايت، با استفاده از توصيف گرهاي آماري محاسبه شده، تصاوير خرابي بر اساس روشk نزدیکترین همسایه طبقهبندی شده و عملکرد کلاس بندی توسط ۲ شاخص حساسیت و دقت مورد ارزیابی قرار می گیرد.

مفاهيم تئوري

در این بخش از مقاله، مبانی نظری تبدیل موجک گسسته و الگوی باینری محلی به همراه مفاهیم پایه توصیفگرهای آماری ماتریس همرخداد سطوح خاکستری ارائه شده است. **تبدیل موجک گسسته**

تبدیل موجک گسسته عبارتست از تجزیه یک سیگنال به مجموعهای از توابع موجک فرزند $\varphi_{mn}(t)$ که مطابق رابطه ۱ از انتقال و تغییر مقیاس تابع موجک مادر φ(t) بدست آمدهاند.

 $\varphi_{mn}(t) = 2^{-m/2} \varphi(2^{-m}t - n) \tag{1}$

که در آن m و n به ترتیب شاخصهای مربوط به تغییر مقیاس (سطح تجزیه) و انتقال (شیفت) میباشتد.

تابع موجک مادر از توابع مقیاس ($\phi(t)$ طبق روابط ۲ و ۳ مشتق میگردند.

 $\phi(t) = \sqrt{2} \sum_{k \in \mathbb{Z}} h_0(k) \phi(2t - k) \tag{(1)}$

 $\varphi(t) = \sqrt{2} \sum_{k \in \mathbb{Z}} h_1(k) \phi(2t - k) \tag{(7)}$

که در آن h_0 و h_1 به ترتیب نعرف ضرایب فیلترهای پایین گذر و بالاگذر (بانک فیلتر) میباشند و وابسته به اینکه جز كدام خانواده از موجكها باشند، متفاوت مىباشند [Chang and Kuo, 1993]. در كاربردهاي عملي، مستقيماً به توابع موجک و مقیاس پرداخته نمی شود، بلکه به منظور اعمال تبدیل موجک و تجزیه سیگنال از فیلترهای پایینگذر و بالاگذر استفاده می گردد. خروجی فیلتر پایین گذر، زیرباند تخمین سیگنال بوده که دربرگیرنده اطلاعات فرکانس پایین میباشد و خروجی فیلتر بالاگذر، زیرباند جزئیات تابع ورودی بوده که حاوی مولفههای فرکانس بالا سیگنال میباشد. وابسته به میزان دقت فرکانسی مورد نیاز، تجزیه زیرباند حاصل از اعمال فیلتر پایین گذر می تواند تکرار شود و زیرباندهای سطوح مختلف تجزیه موجک را تشکیل دهد [Wimmer et] al., 2016]. برای اعمال تبدیل موجک گسسته بر سیگنالهای تصویری، بایستی از تبدیل موجک دوبعدی استفاده نمود. بدین منظور تبدیل موجک یکبعدی به ترتیب بر سطرها و ستونهای ماتریس تصویر اعمال میگردد تا از ترکیب مولفههای حاصله، تبدیل دوبعدی بدست آید. فرآیند مذکور در شکل ٤ نشان داده شده است.

شکل ٤. بلوک دیاگرام یک لایه تجزیه موجک تصویر [Wimmer et al., 2016]

در هر مرحله از تجزیه، تصویر I(x,y) در راستای سطرها از یک فیلتر پایینگذر و یک فیلتر بالاگذر عبور نموده و نمونهیرداری کاهشی (زیرنمونهبرداری) می شود. در این مرحله دو تصویر حاصل می شود که یکی شامل فرکانس های پایین تصویر I_L(x,y) و دیگری شامل فرکانس های بالای تصویر از این دو تصویر در راستای ستونها انجام گرفته و نمونهبرداری کاهشی می شود. در نتیجه چهار زیرتصویر (زیرباند) حاصل می شود که عبارتند از:

- زیرباند I_{LL} متناظر است با مولفه فرکانس پایین تصویر. این
 زیرباند حاوی کلیات تصویر اولیه بوده و تحت عنوان ماتریس
 ضرائب تخمین (تقریب) موجک شناخته می شود.
- زیرباند فرکانس بالا I_{LH} که دربرگیرنده جزئیات (لبهها) افقی تصویر است.
- زیرباند فرکانس بالا I_{HL} که شامل جزئیات (لبهها) عمودی تصویر است.
- زیرباند فرکانس بالا I_{HH} که حاوی جزئیات (لبهها) قطری تصویر است.

شکل ۵. تابع مقیاس و توابع جزئیات افقی، قائم و قطری موجک دوبعدی Haar

در سالهای اخیر، کاربرد الگوی باینری محلی در زمینه پردازش بافت تصویر و دید کامپیوتری افزایش قابل ملاحظهای داشته است. بصورت خلاصه، الگوی باینری محلی به عنوان یک روش غیر پارامتری، ساختارهای محلی تصاویر را بطور کارآمد با مقایسه هر کدام از پیکسل ها با پیکسل های مجاور ارائه مینماید. از مهمترین ویژگیهای آن، مقاومت به تغییرات مقادیر سطوح خاکستری و سادگی محاسباتی آن میباشد. الگوی باینری محلی به عنوان رویکردی قدرتمند برای آنالیز بافت و توصيف ساختارهاي محلي تصوير و يا زيرباندهاي فركانسى شناخته مىشود [Ojala et al., 2002]. عملگر الگوی باینری محلی ابتدا یک همسایگی از تصویر را در نظر گرفته و شدت روشنایی (سطح خاکستری) نقاط موجود در این همسایگی را با شدت روشنایی نقطه موجود در مرکز همسایگی مقایسه میکند. در این تحقیق، همسایگی به صورت مربعی در نظر گرفته شده است. این روش اولین بار توسط اوجلا و همکارانش به صورت یک عملگر مربعی ۳ در ۳ مطرح گردید. طرز کار این روش بدین صورت میباشد که ۸ همسایگی روی عملگر، با پیکسل مرکزی مقایسه میشود. هر یک از این ۸ پیکسل اگر مقدارش از مقدار پیکسل مرکزی بزرگتر یا مساوی باشد با ۱ جایگزین می شود. در غیر اینصورت مقدار آن برابر با • منظور خواهد شد. در پایان، مقدار پیکسل مرکزی با جمع کردن وزندار باینری پیکسل های همسایه جایگزین شده و پنجره ۳ در ۳ به پیکسل بعدی منتقل می شود [Guo et al., 2010]. در شکل ۲ عملکرد عملگر الگوی باینری محلی نمایش داده شده است. با تشکیل ماتریس همرخداد مقادیر حاصل شده و استخراج آمارگان مرتبه دوم، می توان به طور موثری بافت تصویر را تحلیل نمود.

لازم به ذکر است که در تصاویر خرابی روسازی، اطلاعات پسزمینه تصویر در زیرباند فرکانس پایین ارائه شده در حالی که لبههای خرابی که اطلاعات اصلی و مهم تصاویر هستند، اجزای فرکانس بالا سیگنال میباشند. ویژگیهای استخراج شده از این زیرباندها، به عبارتی بررسی نحوه توزیع و ارتباط مکانی میان ضرائب موجک (محتوای فرکانسی) به طور کارآمدی قادرند خصوصیات بافت تصویر را توصیف نمایند [Mojsilovic and Sevic, 1996]. هر یک از خانوادههای مختلف تبدیل موجک، توابع مادر مقیاس و موجک منحصر به فردی دارند. در این مطالعه، از موجک Haar به منظور استخراج لبه و تحلیل خرابیهای آسفالت استفاده گردید. دلیل انتخاب این موجک، عرض سایورت پنجره (مرتبط با تعداد پیکسل های مجاور بکارگیری شده به منظور استخراج ضرائب موجک) کمتر نسبت به دیگر توابع موجک میباشد. به دلیل بىنظمى هاى شديد بافتى تصاوير خرابى سطح روسازى آسفالتی، وارد نمودن تعداد زیادی از پیکسل ها در استخراج ضرائب موجک (محتوای فرکانسی) عملکرد صحیحی نمى باشد، زيرا احتمال جذب بى نظمى ها افزايش مى يابد. عرض ساپورت (پنجره) موجک Haar برابر با ۱ میباشد و لذا از میانگین وزندار دو پیکسل مجاور به منظور استخراج لبههای خرابی بهره می گیرد [Kara and Watsuji, 2003]. شمای سهبعدی توابع مقیاس و موجک Haar در شکل ٥ ارائه شده است.

T-T الگوی باینری محلی (LBP)

شکل ٦. عملگر الگوی باینری محلی به منظور توصیف بافت تصویر

۲-۳- ماتریس همرخداد سطوح خاکستری

ماتریس همرخداد اولین بار توسط هارالیک معرفی شد. این ماتریس را میتوان در زوایای گوناگون و فواصل پیکسلی مختلف تعریف کرد که هر کدام به نوعی ویژگیهای بافت را توصیف و ارائه مینمایند. برای استخراج ویژگی باید از تابع چگالی احتمال (f(i,j|d,θ استفاده نمود. برای تخمین تابع چگالی احتمال باید جفت پیکسلهایی با سطوح خاکستری i و چگالی احتمال باید جفت پیکسلهایی با سطوح خاکستری i و که به فاصله d و در زاویه θ از هم قرار گرفتهاند را شمارش کرد [Horng, Sun and Lin, 2000]. ماتریس همرخداد طبق رابطه ٤ محاسبه می گردد.

 $P_{d,\theta}(x,y) = \sum_{i=0}^{N-1} \sum_{j=0}^{M-1} g(i,j) = x, \ g(I,J) = y$ (i)

در رابطه ٤، M و N به ترتیب بیانگر تعداد پیکسلهای تصویر در راستای افقی و عمودی هستند. (g(i,j) مقدار سطح خاکستری پیکسل در نقطه (i,j) و (g(I,J) نیز مقدار سطح خاکستری پیکسل در موقعیت (I=i+r, J=j+r) است.r فاصله بین دو پیکسل میباشد که در زاویه θ و فاصله b از هم قرار گرفتهاند. در اغلب مقالات، پس از نرمالیزه نمودن ماتریس، به منظور توصیف و آنالیز آماری بافت تصویر (زیرباند) از ٤ ویژگی مهم ماتریس همرخداد شامل تضاد، همبستگی، انرژی و همگنی استفاده میشود. آمارگان ماتریس همرخداد از آنجایی که مبتنی بر مقادیر دو پیکسل استخراج میشوند، به توصیفگرهای آماری مرتبه دوم شهرت دارند. روابط و شرح این آمارهها در مرجع [Shahabian, 2017] ارائه گشنه است.

روند انجام پژوهش و صحتسنجی الگوریتمهای پیشنهادی

در این بخش از تحقیق، به منظور اعتبارسنجی و ارزیابی عملکرد روشهای آنالیز بافت پیشنهادی در تشخیص و کلاسبندی خرابیهای روسازی آسفالتی، اقدام به برداشت تصاویر خرابیهای سطح روسازی نموده و الگوریتمهای استخراج بردار ویژگی بر روی این تصاویر مورد آزمایش قرار گرفت. مراحل انجام تحقیق شامل ٥ مرحله میباشد: ۱. برداشت تصاویر خرابی آسفالت در شرایط کنترل شده پیشنهادی ۳. کلاسبندی تصاویر خرابی (شناسایی الگو) ٤. ارزیابی عملکرد الگوریتمها ٥. بحث و بررسی نتایج.

۳–۱- برداشت تصاویر خرابی روسازی آسفالتی

در این تحقیق به منظور برداشت تصاویر خرابی در کیفیت بالا و شرایط نور کنترل شده، سختافزاری مطابق شکل ۷ مورد استفاده قرار گرفت. این سخت افزار با حذف کامل نور محیط توسط برزنت و تامین یک روشنایی مصنوعی (لامپ) با شدت ثابت و فاصلهای مشخص از سطح روسازی آسفالتی برای تمامی برداشتها، ضرورت انجام عملیات نرمافزاری به منظور ارتقا و پیش پردازش تصاویر را برطرف نمود. لازم به ذکر است که تمامی تصاویر خرابی در شرایط یکسان و با دوربین دیجیتال Fujifilm با مساحت تصویر (رزولوشن) ۱٤ مگاپيکسل از ارتفاع يک متری سطح آسفالت (بدون بزرگنمائی) برداشت گردید و سپس از حالت رنگی به تکرنگ با محدوده پویا • تا ۲۵۵ (۸ بیت) تبدیل شدند. در صورت افزایش وسعت و شدت خرابیها در تصویر، چون تعداد سطوح خاکستری تشکیلدهنده بافت خرابی افزایش مییابد، قدرت شناسائی و تفکیک بافت الگوهای مختلف افزایش مىيابد. يادآورى مىگردد كە الگوريتمھاى آناليز بافت پیشنهادی، مبتنی بر تعداد و تعامل مکانی مقادیر سطوح خاکستری تصاویر خرابی میباشد و وابسته به محل قرارگیری خرابی ها در تصویر نمی باشد. قابل به ذکر است که تصویربرداری هنگام عدم تابش شدید نور خورشید (بعد از ظهر) زمانی که تاثیر منفی سایهها به حداقل میرسد، بیشترین شباهت را به شرایط روشنایی کنترل شده دارا میباشد. این امر در پیادهسازی اجرایی سیستمهای ارزیابی خودکار خرابیهای روسازی حائز اهمیت میباشد. علاوه بر آن توصیه میشود در اجرا از دوربینهای دیجیتال اسکن خطی به منظور تصویربرداری استفاده گردد. در این صورت، مشکلات ناشی از ناپیوستگی و همپوشانی خرابیها در تصاویر برداشتی به حداقل میرسد.

شکل ۷. سخت افزار برداشت تصاویر خرابی روسازی آسفالتی در شرایط کنترل شده

تصاویر برداشت شده از روسازی در ۷ گروه شامل ۱. ترک پوستسوسماری ۲. آسفالت سالم (بدون خرابی) ۳. ترک طولی ٤. ترک عرضی ٥. قیرزدگی ٦. وصله ۷. عریانشدگی مطابق شکل ۸ طبقه بندی گردید. از هر گروه، تعداد ٦٠ عدد

تصویر برداشت گردید که ۳۰ عدد از آنها به طور تصادفی به منظور یادگیری الگوریتم (تصاویر آموزشی) و ۳۰ عدد با هدف ارزیابی الگوریتم (تصاویر آزمایشی) مورد بررسی قرار گرفت.

شکل ۸ طبقه بندی تصاویر برداشت شده از سطح روسازی آسفالتی (۱. ترک پوستسوسماری ۲. آسفالت سالم ۳. ترک طولی ٤. ترک عرضی ٥. قیرزدگی ٦. وصله ۷. عریانشدگی)

آمارههای مرتبه دوم شامل تضاد، همبستگی، همسانی و همگنی به طور مجزا در هر ٤ جهت انتخابی استخراج شده و میانگین حسابی آنها به عنوان شاخصهای نهایی محاسبه می شوند. این توصیف گرهای آماری نهایی، ٤ درایه بردار ویژگی تصویر را تشکیل می دهند. این بردار، نماینده بافت تصویر، در فرآیند کلاس بندی تصاویر خرابی قلمداد می شود.

۳–۲–۲ استخراج بردار ویژگی بر پایه آمارگان مرتبه دوم الگوی باینری محلی تصویر

فرآیند پیادهسازی این الگوریتم (الگوریتم دوم) و تعداد درایههای بردار ویژگی حاصل شده، کاملا مشابه با الگوریتم اول بوده با این تفاوت که آمارگان ماتریس هم رخداد سطوح خاکستری از الگوی باینری محلی تصویر استخراج می شود. به عبارت دیگر، در این الگوریتم نحوه توزیع و ارتباط مکانی میان الگوهای محلی بافت تصویر تشریح می شود در حالیکه در الگوریتم نخست، تعامل مکانی میان مقادیر سطوح خاکستری پیکسل های تصویر خرابی توصیف می گردد.

۳–۲–۳ استخراج بردار ویژگی بر پایه آمارگان مرتبه دوم الگوهای محلی محتوای فرکانسی تصویر

در این الگوریتم (الگوریتم سوم)، ابتدا تصاویر خرابی توسط اعمال دو لایه تبدیل موجک Haar، تجزیه میگردد. سپس الگوی باینری محلی زیرباندهای جزئیات (فرکانس بالا)

۲-۳ آنالیز آماری بافت تصاویر خرابی

در مقاله حاضر از ۳ الگوریتم مختلف به منظور استخراج ویژگی بافتی استفاده گردید. الگوریتم اول مبتنی بر استخراج آمارگان ماتریس همرخداد سطوح خاکستری تصویر در حوزه مکان میباشد. در الگوریتم دوم ابتدا الگوی باینری محلی تصویر خرابی تشکیل شده و سپس آمارگان ماتریس همرخداد این الگوها محاسبه میشود. در الگوریتم سوم ابتدا تبدیل موجک بر روی تصویر اعمال میگردد، سپس الگوی باینری محلی ضرائب موجک (محتوای فرکانسی- مکانی تصویر) استخراج میشود و در انتها توصیفگرهای آماری مرتبه دوم ماتریس همرخداد این الگوها درایههای بردار ویژگی را تشکیل میدهند.

۳–۲–۱– استخراج بردار ویژگی بر پایه ماتریس همرخداد سطوح خاکستری در حوزه مکان

در این الگوریتم (الگوریتم اول) آمارگان مرتبه دوم تصویر مستقیما بر پایه مقادیر سطوح خاکستری پیکسلهای تصویر خرابی استخراج گردید. در این تحقیق، ابعاد ماتریس همرخداد برابر با ۲۵۲، پارامتر فاصله برابر با واحد و با توجه به توزیع مکانی گوناگون سطوح خاکستری در الگوهای خرابی مختلف، ٤ زاویه مجزا (°۰، °٤۵، °۹۰، °۱۳۵) به عنوان پارامتر جهت به منظور تشکیل ماتریس همرخداد نامتقارن انتخاب گردید. پس از نرمالیزه نمودن مقادیر ماتریسهای همرخداد تصاویر خرابی

تصویر، تشکیل میگردد و در انتها آمارگان مرتبه دوم این الگوهای محلی بر پایه ماتریس همرخداد نرمالیزه شده محاسبه میشوند. به عبارت دیگر، در این الگوریتم نحوه توزیع و نعامل مکانی میان الگوهای محلی ضرائب موجک (محتوای فرکانسی- مکانی تصویر خرابی) تحلیل میشوند. یادآوری میشود که از آنجائیکه اطلاعات اصلی و مهم تصاویر خرابی (یعنی لبهها) در زیرباندهای فرکانس بالا قرار میگیرند، تنها ماتریسهای ضرائب جزئیات موجک آنالیز گشتهاند. لازم به ذکر است که با افزایش تعداد سطوح تجزیه موجک، علی رغم افزایش دقت فرکانسی، قدرت تفکیکپذیری و محلی سازی مکانی (رزولوشن مکانی) مولفههای بافت تصویر کاهش مییابد. تعداد سطح تجزیه بهینه موجک، به منظور استخراج و

آشکارسازی جزئیات ساختاری بافت تصاویر خرابی روسازی برابر با دو لایه میباشد [Dettori and Semlera, 2007]. در این الگوریتم، پس از اعمال ۲ مرحله تبدیل موجک گسسته دوبعدی Haar بر روی تصاویر خرابی و استخراج ماتریسهای ضرائب جزئیات، شامل زیرباند جزئیات افقی لایه اول (h1)، زیرباند جزئیات عمودی لایه اول (v1)، زیرباند جزئیات قطری لایه اول (h1)، زیرباند جرئیات افقی لایه دوم (h2)، زیرباند جزئیات عمودی لایه دوم (v2) و زیرباند جزئیات قطری لایه دوم (d1)، الگوی باینری محلی (L) این تریرباند تشکیل گردید. به عنوان نمونه، زیرباندهای جزئیات حاصل از ۲ لایه تجزیه موجک دوبعدی Haar بر ترک طولی (شکل ۷–۳) در شکل ۹ ارائه شده است.

شکل ۹. اعمال دو لایه تبدیل موجک گسسته Haar و استخراج جزئیات ساختاری بافت ترک طولی

حسابی (mean) آمارگان نظیر به نظیر زیرباندها (٦ زیرباند)، ٤ درایه نهایی بردار ویژگی تصویر خرابی (V) قلمداد می شود. روند استخراج بردار ویژگی بافتی تصویر بر پایه این الگوریتم (الگوریتم سوم) در شکل ۱۰ ارایه شده است. در مرحله بعد، ماتریسهای همرخداد الگوهای محلی زیرباندهای فرکانسی در ٤ جهت (°۰، °٤۵، °۹۰، °۱۳۵) محاسبه شده و میانگین آمارگان مرتبه دوم این ماتریسها شامل تضاد (CT)، همبستگی (CN)، همسانی (EY) و همگنی (HY) بردار ویژگی هر زیرباند را تشکیل میدهد. میانگین

شکل ۱۰. الگوریتم استخراج بردار ویژگی تصویر خرابی مبتنی بر آمارگان مرتبه دوم الگوهای محلی زیرباندهای موجک

۳-۳- کلاسبندی بافت خرابی ها

کلاس بندی به فرآیند نگاشت یک داده ناشناخته به مجموعهای از گروههای از پیش تعریف شده، اطلاق می گردد و یکی از مهم ترین کاربردهای یادگیری ماشین نظارت شده می باشد [Ahonen et al., 2006].. دسته بندی کننده این پژوهش، نزدیک ترین K همسایگی (KNN) می باشد. در این روش در مرحله آموزش، همه نمونهها در فضای هندسی به صورت بردارهای چند بعدی هستند. یادآوری می شود که ابعاد فضای ویژگی (تعداد در ایه های بردارهای ویژگی) در این تحقیق بر ابر با ٤ می باشد. در این پژوهش، از فاصله ماهالانوبیس (b) به عنوان معیار تعیین کلاس نمونه جدید (آزمایشی) مطابق با رابطه ۵ استفاده شده است.

$$d^{2} = (p - k_{c}) C_{c}^{-1} (p - k_{c})^{T}$$
⁽⁶⁾

 k_c در این رابطه p بردار ویژگی تصویر آزمایشی بوده و بردار ویژگی یکی از تصاویر آموزشی کلاس خرابی C مىباشد. C_c بيانگر ماتريس كواريانس مجموعه ويژگىهاى تصاویر آموزشی کلاس c میباشد. برتری استفاده از فاصله ماهالانوبیس نسبت به فاصله اقلیدسی، در نظر گرفتن ارتباط و همبستگی میان درایههای بردار ویژگی از طریق محاسبه کواریانس ویژگیها بوده که منجر به همسنگ شدن محاسبه فاصله نهایی و افزایش دقت و صحت کلاس بندی می شود [Shahabian et al., 2017a]. لازم به یادآوری است که تعداد کلاسها در این تحقیق برابر با ۷ و هر کلاس دارای ٦٠ تصویر میباشد که ۳۰ عدد به عنوان دادههای آموزشی و ۳۰ عدد به عنوان دادههای آزمایشی انتخاب شدهاند. برای تعیین دسته یک نمونه جديد (تصوير آزمايشي)، فاصله ماهالانوبيس بين أن و تمام نمونه های ذخیره شده در حافظه (تصاویر آموزشی)، محاسبه و K نمونه با کوچکترین فاصله انتخاب میشوند. از این K نمونه، برچسب دسته اکثریت به عنوان برچسب کلاس نمونه ناشناخته در نظر گرفته می شود. به عنوان مثال در شکل ۱۱، دو کلاس مثلث و مربع و یک نمونه ناشناخته به شکل دايره وجود دارد. اگر K برابر با ۳ باشد، سه نمونه با كمترين فاصله تا دایره انتخاب می گردد. همانطور که در شکل مذکور مشاهده می شود، کلاس اکثریت آن ها مثلث است که به عنوان کلاس نمونه آزمایشی در نظر گرفته می شود. در این مقاله،

معیار اندازه گیری فاصله، ماهالانوبیس در نظر گرفته شد و ثابت شده است که مقدار بهینه K طبق روش اعتبارسنجی متقاطع (cross-validation) برای دادههای خرابی موجود برابر با ۳ میباشد [Shahabian, 2017].

شكل ۱۱. تعيين كلاس نمونه آزمايشي توسط روش KNN [Ahonen et al., 2006].

۲–٤ ارزیابی عملکرد کلاسبندی تصاویر خرابی

ماتریس در همریختگی ماتریسی مربعی بوده و نشان دهنده نحوه تخصیص تصاویر آزمایشی به کلاس های مختلف خرابی میباشد. ابعاد این ماتریس برابر با تعداد کلاس های موجود و درایههای قطری آن، بیانکننده اختصاص صحیح تصویر خرابی به گروه مربوطه میباشد. در این مطالعه، به منظور ارزیابی عملکرد هر یک از الگوریتمهای استخراج ویژگی، در کلاس بندی خودکار تصاویر خرابی سطح روسازی آسفالتی، از دو شاخص حساسیت و دقت استفاده شده است. حساسیت و دقت عملکردی از مهمترین شاخصهای مستخرج از ماتریس درهمریختگی جهت ارزیابی عملکرد کلاس بندی (شناسائی آماری الگو) میباشند , توانایی طبقهبندی در شناسایی آماری الگو) میباشند , (Sn)، توانایی طبقهبندی در شناسایی صحیح تصاویر هر کلاس را بیان نموده و طبق رابطه ۲ محاسبه می گردد.

$$Sn_g = \frac{n_{gg}}{n_g} \tag{7}$$

در این رابطه n_{gg} برابر با تعداد تصاویر آزمایشی متعلق به طبقه g بوده که به طور صحیح به همان طبقه اختصاص یافته (اعضای قطری ماتریس درهمریختگی) و n_g بیانگر تعداد کل دادههای متعلق به طبقه g (مجموع هر یک از درایههای

عملکردی الگوریتمهای استخراج بردار ویژگی در کلاسبندی خودکار تصاویر خرابی آسفالت ارایه شده است.

سطری) میباشد. لازم به یادآوری است که در این تحقیق، پارامتر n_g برابر ۳۰ میباشد. در جدول ۱ میزان حساسیت

الگوريتم محاليي	GLCM	LBP+GLCM	DWT+LBP+GLCM
ترک پوست سوسماری	۰/٣	•/۴٧	•/٩•
آسفالت سالم	۰/۸۳	٠/٩٣	١
ترک طولی	٠/۴٧	• /88	•/٩٧
ترک عرضی	۰/۵۳	• /Y •	•/٩٧
قیرزدگی	۰ /۳۷	۰ /۵۳	۰/۹۳
وصله	•/٩	٠/٩٧	١
عریانشدگی	• / ٩	١	١

جدول ۱. حساسیت عملکردی کلاسبندی تصاویر خرابی روسازی بر پایه الگوریتمهای آنالیز بافت پیشنهادی.

شکل ۱۲. دقت عملکردی کلاسبندی خرابیهای روسازی آسفالتی بر پایه الگوریتمهای آنالیز بافت پیشنهادی

۳-۵- تحليل و تشريح نتايج

خرابی های ایجاد شده در سطح روسازی آسفالتی بسیار بی قاعده بوده و سطوح خاکستری تشکیل دهنده بافت تصاویر آنها در دیدگاه میکرو، دارای ماهیت تصادفی می باشند. دلیل این بی نظمی ها، علاوه بر بافت ناهمگن مصالح روسازی، وابستگی شدید نحوه ظهور و گسترش خرابی ها در سطح آسفالت به حجم ترافیک و شرایط آب و هوایی می باشد. در یک کلاس از خرابی ها، اگرچه الگوی کلی بافتی تصویر مشابه بوده اما همانطور که در شکل ۳ نیز نشان داده شده، رابطه مکانی ناچیزی میان مقادیر سطوح خاکستری پیکسل های دقت (Ac) بیانگر عملکرد کلی الگوریتم در طبقهبندی خودکار تصاویر بوده و طبق رابطه ۷ از ماتریس درهمریختگی تصاویر آزمایشی استخراج میگردد. به عبارت دیگر، دقت برابر با میانگین حساسیت عملکردی کلاسهبندی تمامی گروههای خرابی میباشد.

$$lc = \frac{\sum_{g=1}^{G} n_{gg}}{n}$$

(V)

در این رابطه n_{gg} بیانگر تعداد تصاویر متعلق به طبقه g بوده که به طور صحیح به همان طبقه اختصاص یافته (اعضای قطری ماتریس درهمریختگی)، G برابر با تعداد طبقات و پارامتر n برابر با تعداد کل تصاویر موجود (مجموع کل درایههای ماتریس درهمریختگی) میباشد. لازم به یادآوری بوده که در این تحقیق، پارامتر G برابر ۷ و پارامتر n برابر با بوده که در این تحقیق، پارامتر G برابر ۷ و پارامتر n برابر با بوده که در این تحقیق، پارامتر ای برابر ۷ و پارامتر n برابر با بوده که در این تحقیق، پارامتر شدان دقت عملکردی ۳ الگوریتم پیشنهادی در کلاسبندی بافت تصاویر خرابی آسفالت ارائه شده است.

تصویر خرابی وجود دارد. با توجه به اینکه توصیف گرهای الگوریتم اول (آمارگان ماتریس هم رخداد سطوح خاکستری) مستقیما بر پایه سطوح خاکستری تصویر اصلی در حوزه مکان استخراج می شوند، قدرت شناسایی و تفکیک مناسب بافت انواع خرابی ها را ندارند. این امر در مورد خرابی هایی که مولفه های تشکیل دهنده الگوی بافت آنها از تعداد و پیچیدگی بالاتری برخوردار است هم چون الگوی شطرنجی بافت ترک پوست سوسماری، نمود بیشتری دارد. دقت عملکردی کلاس بندی بافت خرابی های روسازی آسفالتی بر پایه آمارگان مرتبه دوم ماتریس هم رخداد سطوح خاکستری (الگوریتم اول) برابر با ۲۱ درصد می باشد.

- از آنجایی که الگوی باینری محلی نسبت به تغییرات مقادیر شدت روشنایی (سطوح خاکستری) پیکسل های تصویر مقاوم (ثابت) بوده و بر پایه مقایسه کلی (بزرگتر یا کوچکتر) مقادیر پیکسل های همسایه محاسبه و استخراج می شود، سبب منظم-سازى بافت تصوير خرابي مي گردد. همچنين، ضرائب موجك (محتوای فرکانسی تصویر) معیاری از میزان شباهت و نزدیکی سيگنال اصلي با الگوي تابع موجک ميباشد. نتيجه اين شباهتسنجي، محاسبه ميانگين وزندار مقادير سطوح خاکستری تصویر و بالتبع منظمسازی بافت لبههای خرابی میباشد. استخراج بردار ویژگی بافتی تصویر بر پایه آمارگان مرتبه دوم الگوهای محلی تصویر (الگوریتم دوم) با دقت کلاس بندی ۷۵ درصد، عملکرد برتری در شناسایی خرابی ها نسبت به تحليل مكانى بافت خرابىها (الگوريتم اول) حاصل نموده است. آنالیز آماری بافت تصاویر خرابی بر پایه ماتریس همرخداد الگوهای محلی محتوای فرکانسی تصویر (الگوریتم سوم)، از آنجایی که طی دو مرحله مقادیر سطوح خاکستری پیکسلهای تصویر را منظم مینماید، نتیجه برتری در شناسایی و تفکیک بافت خرابی ها، نسبت به الگوریتم های اول و دوم حاصل نموده است. با بکارگیری الگوریتم سوم، ۹۷ درصد تصاویر خرابی برداشتی به طور صحیح به کلاس مربوطه تخصيص يافتهاند.

– اگرچه الگوی کلی ترکهای طولی و عرضی مشابه با یکدیگر بوده و تمامی الگوریتمهای آنالیز بافت استفاده شده در این پژوهش، حساسیت عملکردی کلاس بندی نسبتا نزدیکی در شناسائی این خرابی ها حاصل نمودهاند، اما این دو نوع خرابی صرفا چرخش یافته یکدیگر نبوده و بروز اختلاف در حساسیت طبقه بندی این کلاس های خرابی اجتناب ناپذیر است. دلیل این امر تفاوت میزان بی نظمی های موجود در تصاویر این

دو نوع خرابی و حساسیت شدید الگوریتمهای تحلیل بافت نسبت به این بینظمیها، میباشد. اختلاف حساسیت عملکردی طبقهبندی ترکهای طولی و عرضی بر مبنای تمام الگوریتمهای آنالیز بافت استفاده شده در این تحقیق، کمتر از ۸ درصد میباشد.

- الگوریتمهای آنالیز بافت استفاده شده در این پژوهش، در تشخیص و تفکیک خرابی عریانشدگی و آسفالت سالم (بدون خرابی) حساسیت عملکردی بالایی دارا میباشند، زیرا مقادیر و نحوه توزیع سطوح خاکستری این کلاسها، به ترتیب یک بافت کاملا زبر (ناشی از تغییرات پی در پی مقادیر سطوح خاکستری ناشی از قیر و سنگدانه) و کاملاً صاف (نرم) را تشکیل داده و الگوی بافت آنها کمتر دچار بینظمی میباشند. لازم به ذکر است که در صورت وجود نظم در مقادیر سطوح خاکستری بافت تصویر، الگوهای محلی و محتوای فرکانسی تصویر (ضرائب موجک) نیز به تبع دارای الگوی منظمی میباشند. یادآوری میگردد که منظم بودن بافت، موجب استخراج ویژگیهای مشابه از الگوهای یکسان شده و افزایش دفت تشخیص و تفکیک کلاسهای خرابی را به دنبال دارد.
- وصله از جمله عمیات ترمیم راه به منظور افزایش عمر مفید روسازی محسوب می شود اما به دلیل ایجاد ناهمواری، یکی از انواع خرابی روسازی قلمداد می شود. شیوه وصله نمودن آسفالت طبق اصول و قواعد مشخصی توسط متصدیان راهها انجام می گیرد. اگرچه بافت وصلهها با توجه به حجم بارگذاری وسائط نقلیه در طول عمر آن به مرور دچار دگرگونی و بی نظمی شود ولیکن پیدایش این خرابی ماهیت ترافیکی و یا جوی نداشته و به صورت مصنوعی توسط انسان ایجاد می شود. این امر باعث شده بافت این نوع خرابی به نسبت بی نظمی کمتری دارا باشد و تمام الگوریتمهای تحلیل بافت پیشنهادی، حساسیت عملکردی مناسبی در تشخیص و طبقهبندی آن داشته باشند. میانگین حساسیت عملکردی دستهبندی خرابی وصله مبتنی بر الگوریتمهای توصیف بافت پیشنهادی در این پژوهش، ۹۲ درصد می باشد.

-اگرچه بررسی تعامل مکانی میان الگوهای محلی محتوای فرکانسی تصویر (الگوریتم سوم) با دقت کلاس بندی ۹۷ درصد، عملکرد برتری نسبت به دیگر الگوریتمها در تشخیص و طبقه بندی بافت خرابی های روسازی حاصل نموده اما بایستی توجه نمود که استفاده از تبدیل موجک، بار محاسباتی الگوریتم

- Cheng, H. D., Glazier, C. and Hu, Y. G. (1999) "Novel approach to pavement cracking detection based on fuzzy set theory", Journal of Computing in Civil Engineering, Vol. 13, No. 3, pp. 270-280.
- Chua, K. M. and Xu, L. (1994) "Simple procedure for identifying pavement distresses from video images", Journal of Transportation Engineering, Vol. 120, No. 3, pp. 412-431.
- Dettori, L. and Semlera, L. (2007) "A comparison of wavelet, ridgelet, and curvelet based texture classification algorithms in computed tomography", Computers in Biology and Medicine, Vol. 37, No. 4, pp. 486-498.
- Gonzalez, R.C. and Woods, R.E. (2006) "Digital image processing 3/E", Prentice Hall, Upper Saddle River, NJ, USA.
- Z. Guo, L. Zhang, and D. Zhang, "A completed modeling of local binary pattern operator for texture classification," IEEE Trans. Image Process., vol. 19, no. 6, pp. 1657–1663, 2010.
- Horng, M.H., Sun, Y.N. and Lin, X.Z. (2000) "Texture feature coding method for classification of liversonography", Computerized medical imaging & graphics, Vol. 26, pp. 33-42.
- Hoseini Vaez, S., Dehghani, E., Babaei, V. (2017). 'Damage Detection in Post-tensioned Slab Using 2D Wavelet Transforms', Journal of Rehabilitation in Civil Engineering, 5(2), pp. 25-38.
- Kara, B., & Watsuji, N. (2003). Using wavelets for texture classification. In IJCI proceedings of international conference on signal processing, ISN 1304-2386, pp. 920– 924.
- Khodakarami, M., Khakpour Moghaddam, H. (2017). 'Evaluating the Performance of Rehabilitated Roadway Base with Geogrid Reinforcement in the Presence of Soil-Geogrid-Interaction', Journal of Rehabilitation in Civil Engineering, 5(1), pp. 33-46.
- Lee, D. (2003) "A robust position invariant artificial neural network for digital Pavement crack analysis", Technical report, TRB Annual Meeting, 2009, Washington, DC, USA.
- Moghadas Nejad, F. and Zakeri, H., (2011a), "An optimum feature extraction method based on Wavelet–Radon Transform and Dynamic Neural Network for pavement distress classification", Expert Systems with Applications, Vol. 38, No. 3, pp. 9442-9460.
- Moghadas Nejad, F. and Zakeri, H., (2011b), "A comparison of multi-resolution methods

پردازش تصویر را به شدت افزایش می دهد. افزایش بار محاسباتی الگوریتم منجر به افزایش زمان و هزیته تحلیل تصاویر می شود. با توجه به اینکه در برداشت اطلاعات روسازی با حجم داده های وسیعی مواجه هستیم، حجم بار محاسباتی الگوریتم آنالیز تصویر از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بنابراین، تصمیم گیری در ارتباط با انتخاب شیوه آنالیز و الگوریتم پردازش داده بکارگیری شده در سامانه های ارزیابی خودکار خرابی های روسازی، منوطبه میزان دقت لازمه، محدودیت بودجه و زمان پروژه ارزیابی جاده و نظر کارفرما می باشد.

٦- مراجع

-شهابیان مقدم، ر.، (۱۳۹٦)، " تشخیص و طبقهبندی خودکار خرابی های روسازی آسفالتی بر پایه آنالیز بافت تصویر در حوزه مکان و تبدیل"، پایاننامه کارشناسی ارشد، اساتید راهنما: سیدعلی صحاف و ابوالفضل محمدزاده مقدم، دانشکده مهندسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

-شهابیان مقدم، ر.، صحاف، س. ع.، محمدزادهمقدم، ا. و پوررضا، ح.ر.، (۱۳۹٦۵)، "مقایسه روش های آنالیز بافت تصویر به منظور شناسایی و طبقه بندی خودکار خرابی های روسازی آسفالتی"، فصلنامه مهندسی زیر ساختهای حمل و نقل، دوره سوم، شماره سوم، ص. ۱-۲۲.

-شهابیان مقدم، ر. صحاف، سس.ع.، محمدزاده مقدم، ا. و پوررضا، ح.ر.، (۱۳۹٦b)، " تشخیص و طبقهبندی خودکار خرابی های روسازی بر پایه آنالیز بافت تصویر در حوزه مکان و تبدیل"، فصلنامه مهندسی حمل و نقل، دوره نهم، ویژهنامه روسازی، ص. ۱۲۱–۱٤۲.

- Aggarawal, N. and Agrawal, R. K. (2012) "First and second order statistics features for classification of magnetic resonance brain images", Journal of Signal and Information Processing, No. 3, pp. 146-153.
- T. Ahonen, A. Hadid, and M. Pietikäinen, (2006), "Face recognition with Local Binary Patterns: application to face recognition," IEEE Trans. Pattern Anal. Machine Intel., vol. 28, No. 12, pp. 2037-2041.
- Chang, T. and Kuo, J. (1993) "Texture analysis & classification with tree-Structured wavelet transform", IEEE Trans. Image Processing, Vol. 2, No. 4, pp. 429-441.

- Srinivasan, G. N. and Shobha, G. (2008) "Statistical texture analysis", proceedings of world academy of science, engineering and technology, No. 36, pp. 207-213.
- Stollnitz, E., DeRose, T., & Salesin, D., (1995), "Wavelets for computer graphics: A primer part 1", IEEE Computer Graphics and Applications, 15(3), pp.76–84.
- Wang, K. C. P., Li, Q. J., Yang, G., Zhan, Y. and Qiu, Y. (2015) "Network level pavement evaluation with 1 mm 3D survey system", journal of traffic and transportation engineering, Vol. 2, No. 6, pp. 391-398.
- Wang, K. C. P., (2009), "Wavelet-based pavement distress image edge detection with Trous algorithm", Transportation Research Record: Journal of the Transportation Research Board, Vol. 2024, pp.73-81.
- Wimmer, G., Tamaki, T., Hafner, M., Yoshida, S., Tanaka, S. and Uhl, A., (2016), "Directional wavelet based features for colonic polyp classification", Medical Image Analysis, Vol. 31, pp. 16-36.
- Zakeri, H., Moghadas Nejad, F. and Fahimifar, A., (2016), "Image based techniques for crack detection, classification and quantification in asphalt pavement: a review", Archives of Computational Methods in Engineering, pp. 1-43.
- Zou, Q., Cao, Y., Li, Q., Mao, Q. and Wang, S., (2008), "Cracktree: automatic crack detection from pavement images", Pattern Recognition Letters, Vol. 33, No. 3, pp. 227–238.

for detection and isolation of pavement distress", Expert Systems with Applications, Vol. 38, No. 3, pp. 2857-2872.

- Moghadas Nejad, F. and Zakeri, H., (2011c), "An expert system based on wavelet transform and radon neural network for pavement distress classification", Expert Systems with Applications, Vol. 38, No. 3, pp. 7088-7101.
- Mojsilovic, A. and Sevic, D., (1996), Classification of the ultrasound liver images with the $2N \times 1D$ wavelet transform, Proceedings of IEEE Int. Conf. Image Processing, 1, pp. 367-370.
- Nallamothu, S. and Wang, K. C. P., (1996), "Experimenting with recognition accelerator for pavement distress identification", Transportation Research Record, Vol. 1536, pp. 130-135.
- T. Ojala, M. Pietikäinen, and T. T. Mäenpää, (2002), "Multiresolution grayscale and rotation invariant texture classification with Local Binary Pattern", IEEE Trans. Pattern Anal. Machine Intell, vol. 24, No. 7, pp. 971-987.
- Ouyang, A., Dong, Q., Wang, Y. and Liu, Y. (2014) "The classification of pavement crack image based on beamlet algorithm", in: 7th IFIP WG 5.14 international conference on computer and computing technologies in agriculture, CCTA 2013.
- Singh, R. (2016) "A comparison of gray-level run length matrix and gray-level co-occurrence matrix towards cereal grain classification", International Journal of Computer Engineering & Technology (IJCET), Vol. 7, No. 6, pp. 9-17.

Second-Order Statistical Texture Analysis of Asphalt Pavement Distresses Based on Local Binary Pattern in Spatial and Wavelet Domain

Reza Shahabian Moghadam, M.Sc., Grad., Civil Engineering Department, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran. Ali Sahaf, Assistant Professore, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.

E-mail:asahaf@um.ac.ir

Received: February 2020 - Accepted: June 2020

ABSTRACT

Assessment of pavement distresses plays a pivotal role in pavement management systems in determination of the most efficient option for repair and maintenance of the road. In the past decade, extensive researches have been made in order to develop automatic methods for pavement distresses processing based on computer vision techniques. Of the most important components comprising machine vision systems is the feature extraction procedure. In many image processing applications, textural features provide more effective information about the properties of the image regions in comparison with other features. In the present study, three different algorithms were utilized with the purpose of statistically analyzing the textures of six different groups of asphalt pavement distress images. The first feature extraction algorithm is based on gray level co-occurrence matrix (GLCM) textural statistics. In second and third algorithms, the second-order textural descriptors of the images local patterns were extracted in spatial and wavelet domain, respectively. The distress categorization results based on a fusion of K-nearest neighbor (KNN) classifier and Mahalanobis distance, indicate that two level (double) regularizing the distress edges gray levels via employing wavelet transform and local binary pattern (third algorithm) outperforms other textural feature extraction algorithms in pavement distresses recognition and discrimination. The distress classification accuracy rate based on first, second and third algorithms were 61%, 75% and 97%, respectively.

Keywords: Local Binary Pattern (LBP), Wavelet Transform, Pavement Distress Texture, Computer Vision, Gray Level Co-Occurrence Matrix (GLCM)